

Pakiet zmian dotyczących przeglądu śródkresowego

Komitet Monitorujący

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Cyfrowego 2021-2027

Komisja Europejska

23 październik 2025

Rozporządzenia przyjęte 18 września

Komunikat Komisji **Zmodernizowana polityka spójności: przegląd śródkresowy z dnia 1 kwietnia 2025r.**

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1913 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1057 ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie wyzwaniom strategicznym.

Cele regulacji

Zwiększenie zaangażowania polityki spójności w pięć wspólnie zidentyfikowanych priorytetów:

- Zwiększenie konkurencyjności gospodarki europejskiej
- Poprawę obronności, bezpieczeństwa i gotowości cywilnej
- Zwiększenie dostępności mieszkań
- Poprawę bezpieczeństwa energetycznego
- Poprawę dostępu do wody

Zachęty

Zachęty w odniesieniu do nowych priorytetów

- +10 punktów procentowych do maksymalnej stopy współfinansowania

Dodatkowe zachęty podlegające warunkom

- **20%** płatności zaliczkowych **na nowe priorytety**
- **+1,5% płatności zaliczkowych na poziomie programu** (9,5% dla regionów graniczących z RU, BY, UA)
- **Przedłużenie terminu** kwalifikowalności/umorzeń do **31 grudnia 2030** (n+3); dodatkowy rok do spełnienia wymogów dotyczących ram wykonania, zarządzania finansowego, sprawozdawczości i oceny

Warunki

- (Ponowne) przesłanie programu oraz oceny śródkresowej do **31 grudnia 2025**
  - zatwierdzenie przez **Komitety Monitorujące**
- Realokacja co najmniej **10% zasobów finansowych programu** na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów ustanowionych w odniesieniu do celów szczegółowych

Nowe lub zmienione cele szczegółowe EFRR

- CS 1.7** zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych (priorytetowe traktowanie technologii podwójnego zastosowania)
- CS 2.5** bezpieczny dostęp do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej
- CS 2.11** dostęp do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań
- CS 2.12** rozbudowa połączeń wzajemnych oraz powiązanej infrastruktury przesyłowej, dystrybucyjnej, magazynowej i pomocniczej, a także ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej oraz rozwój infrastruktury ładowania
- CS 3.3** rozwój infrastruktury obronnej (priorytetowe traktowanie infrastruktury podwójnego zastosowania), wspieranie mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej
- CS 4.7** dostęp do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań
- CS 5.3** wspieranie zintegrowanego rozwoju terytorialnego poprzez dostęp do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań na wszystkich rodzajach terytoriów
- CS 5.4** zapewnianie gotowości cywilnej na wszystkich rodzajach terytoriów

CS 1.7 – zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania

- Nowe i bezpośrednie wsparcie dla przemysłu obronnego, w tym dużych przedsiębiorstw
- Wsparcie rozbudowy bazy przemysłowej: badania naukowe i innowacje oraz inwestycje produkcyjne
- Polityka spójności nie może być wykorzystywana do nabywania sprzętu wojskowego, amunicji, broni
- Możliwe jest wspieranie produkcji technologii obronnych: amunicja i pociski rakietowe, systemy artyleryjskie, wyposażenie żołnierzy i broń; drony i systemy antydronowe; systemy powietrzne i pociski przeciwlotnicze; sztuczna inteligencja i wojna elektroniczna
- Priorytet podwójnego zastosowania: wspieranie przedsiębiorstw produkujących wyłącznie na potrzeby przemysłu obronnego jest możliwe, jednak priorytetowo powinny być wspierane produkty podwójnego zastosowania
- Badania naukowe i innowacje bliskie wprowadzeniu na rynek (TRL 4-9) w odniesieniu do produktów i usług wojskowych oraz produktów i usług podwójnego zastosowania (np. nowe oprogramowanie i sprzęt informatyczny, nowe metody produkcji, nowe produkty)
- Inwestycje produkcyjne w zdolności przemysłowe (np. maszyny, budynki, cyfryzacja, specjalistyczne usługi biznesowe) w zakresie wytwarzania produktów i usług wojskowych i podwójnego zastosowania

CS 2.5 – wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej

- Dostosowanie istniejącego celu szczegółowego – rozszerzenie jego zakresu
- Dawny cel szczegółowy: „dostęp do wody i gospodarki wodnej” (woda pitna i ścieki)
- Nowy cel szczegółowy: bezpieczny dostęp do wody, zrównoważona gospodarka wodna i odporność na wodę

Przykłady:

- rozwiązania oparte na zasobach przyrody w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, inne środki zapobiegania powodziom (2.4)
- odbudowa ekologiczna rzek lub terenów podmokłych (2.7)
- Środki na rzecz zwiększenia (cyber)bezpieczeństwa i cyfryzacji infrastruktury wodnej
- Infrastruktura służąca rozwiązaniu problemu deficytu wody i zapobieganiu suszom, a także inwestycje w ponowne wykorzystanie wody (w przypadku osób niebędących arcyzjami)
- Zrównoważone inwestycje w odsalanie (w przypadku ludności zamieszkującej regiony szczególnie dotknięte niedoborem wody oraz w ramach zintegrowanego podejścia do gospodarki wodnej)

CS 2.12 – wspieranie rozbudowy połączeń wzajemnych oraz powiązanej infrastruktury przesyłowej, dystrybucyjnej, magazynowej i pomocniczej, a także ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej oraz rozwoju infrastruktury ładowania

- Przyspieszenie transformacji energetycznej, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz umożliwienie sektorom energochłonnym dostępu do stabilnych i zróżnicowanych źródeł energii
- Rozgraniczenie: w porównaniu z CS2.3 umożliwia on inwestycje w sieci TEN-E i nie koncentruje się na inteligentnych sieciach, lecz raczej na zwiększeniu przepływu energii między państwami członkowskim

Przykłady

- Skoncentrowanie się na elektroenergetycznych połączeniach międzysystemowych. Można również wspierać sieci wodorowe. Gaz jest ograniczony przez art. 7 EFRR
- Zarówno na potrzeby tworzenia nowych połączeń wzajemnych, jak i rozbudowy istniejących, a także poprawy ich odporności, bezpieczeństwa i cyfryzacji
- Połączenia międzysystemowe między krajami oraz między wyspami a kontynentem oraz do państw trzecich (uzasadnione)
- Wsparcie na rzecz ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej
- Infrastruktura przesyłowa, dystrybucyjna, magazynowa i wspierająca infrastrukturę energetyczną potrzebną do pełnego wykorzystania połączeń wzajemnych, w tym wewnętrznych linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a także magazynowania energii.
- Wsparcie na rzecz rozmieszczania infrastruktury ładowania (transport publiczny; publicznie dostępne)

CS 3.3 – rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej – infrastruktura obronna

- Wzmocniona infrastruktura obronna lub podwójnego zastosowania, w tym mobilność wojskowa
- Inwestycje w sieci transportowe, tak aby mogły one spełniać wymogi wojskowe
- Cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo cywilne, niekoniecznie związane z mobilnością
- Podwójne zastosowanie nie jest obowiązkowe, lecz priorytetowe

Przykłady:

- Infrastruktura transportowa podwójnego zastosowania, np. mosty, tunele, drogi dojazdowe do miejsc ćwiczeń wojskowych, multimodalne terminale drogowo-kolejowe/port-kolej, regionalne porty lotnicze (ograniczenia Art. 7 EFRR, tj. bezpieczeństwo i ochrona, systemy zarządzania ruchem lotniczym)
- Infrastruktura obronna: wojskowe obiekty transportowe w portach, magazyny, punkty logistyczne, schroniska, koszary, pod warunkiem że wspierają mobilność wojskową, instalacje obronne
- Węzły transportowe umożliwiające szybkie wdrożenie służb ratunkowych i dystrybucję podstawowych dostaw

CS 3.3 jak wyżej i CS 5.4 – zapewnianie gotowości cywilnej na wszystkich rodzajach terytoriów

- Nie tyle ochrona ludności, ale gotowość cywilna – powiązanie z obronnością
- W przypadku programowania w ramach CS 3.3 – brak konieczności bezpośredniego powiązania z mobilnością
- Zaprogramowane na podstawie CS 5.4 – Zapewnienie gotowości cywilnej na wszystkich rodzajach terytoriów w ramach strategii rozwoju terytorialnego i lokalnego

Przykłady:

- Plany gotowości cywilnej
- Zapewnienie/testowanie planów i korytarzy ewakuacji
- Wyposażenie terminali transportu publicznego, np. stacji podziemnych, jako schronów
- Punkty logistyczne służące do dystrybucji dostaw w nagłych wypadkach (urządzenia do dostarczania pomocy)
- Rezerwowe źródła zasilania dla krytycznej infrastruktury mobilności
- Uodpornienie systemów komunikacji cywilnej: sieci telekomunikacyjne mogą funkcjonować i wytrzymać ataki lub zakłócenia, w tym systemy zarządzania ruchem (metro, kolej, porty lotnicze)
- Infrastruktura i sprzęt szpitalny i medyczny do nagłych wypadków, także szpitale mobilne

CS 2.11, 4.7 oraz 5.3 – wspieranie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań (na wszystkich rodzajach terytoriów)

Kluczowe zalecenia dla państw członkowskich i regionów w ramach przeglądu śródkresowego:

- Podwojenie finansowania przeznaczonego na przystępne cenowo mieszkania (w tym socjalne) w programach na lata 2021–2027
- Multiplikacja tego finansowania za pośrednictwem instrumentów finansowych – zob. wspólny gotowy [instrument WE/EBI na rzecz mieszkalnictwa](#)
- Przyspieszenie i usprawnienie przepisów dotyczących wydawania pozwoleń i planowania na szczeblu lokalnym i miejskim w celu przyspieszenia realizacji przystępnych cenowo inwestycji mieszkaniowych
- Wspieranie projektów mieszkaniowych zgodnych z inicjatywą **Nowego Europejskiego Bauhausu**
- Ułatwienie stosowania mechanizmów opartych na wynikach (koszty uproszczone i finansowanie niepowiązane z kosztami)
- Rozgraniczenie, komplementarność i synergia z innymi zasobami mieszkaniowymi w państwach członkowskich: w szczególności z KPO (w stosownych przypadkach).

Zmieniony opis celu szczegółowego FST

Lit. f) - inwestycje w inteligentną i zrównoważoną mobilność lokalną, w tym dekarbonizację lokalnego sektora transportu i jego infrastruktury, a także rozwój infrastruktury ładowania

Lit. i) - inwestycje w rewitalizację i dekontaminację terenów zdegradowanych, odbudowę zasobów wodnych, przywracanie funkcji obszarom oraz w tym, tam gdzie jest to konieczne, w projekty w zakresie zielonej infrastruktury i zmiany przeznaczenia terenów, z uwzględnieniem zasady »zanieczyszczający płaci«

Lit. p) - wspieranie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań

Lit q) - wspieranie systemów magazynowania energii elektrycznej, przy dekarbonizacji gospodarek regionalnych i włączaniu energii ze źródeł odnawialnych do sieci

Rozszerzony zakres interwencji EFS+

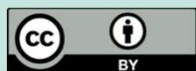
Art. 12a) wsparcie na rzecz realizacji celów STEP, w tym umiejętności w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, między innymi opartych na programach uczenia się stworzonych przez europejskie akademie umiejętności, a także szkolenia osób młodych oraz nabywania, podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników w zakresie technologii neutralnych emisyjnie.

Art. 12c) wsparcie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, przy priorytetowym traktowaniu umiejętności związanych ze zdolnościami w zakresie technologii podwójnego zastosowania i gotowością cywilną.

Art. 12d) zapewnienie wsparcia szkoleń służących nabywaniu, podnoszeniu i zmianie kwalifikacji w celu dostosowania pracowników i przedsiębiorców do zmian przyczyniających się do dekarbonizacji zdolności produkcyjnych w ramach odrębnych priorytetów, tak aby w trakcie zielonej transformacji utrzymać konkurencyjność, zrównoważony rozwój i innowacyjność.

Dziękuję!

© European Union 2025

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

